Duurzaamheidsbeleid Mook en Middelaar
Inspreken voor Raadscommissievergadering 11 september 2024

Ten behoeve van inspreektijd

Menno Arendz

Bewoner Mook en Middelaar

Lid kernteam Energiecafe

Lid Steunpunt energietransitie regio Nijmegen

Projectleider wijkverduurzaming, bewonersinitiatief Malden Noordoost

Graag zou ik hier aanwezig willen zijn en uw vragen willen beantwoorden, maar verplichtingen elders maken dat voor mij niet mogelijk. Dank aan de griffier voor het inbrengen van deze beknopte inbreng.

Vragen genoeg.

Klimaatverandering, biodiversiteit, energietransitie: *niemand kan het alleen*. De gemeente niet, de bewoners niet, het Energiecafe niet.

“Samen sterk voor duurzaam” is een sterk credo, *maar samenwerking komt in het voorgestelde duurzaamheidsbeleid niet uit de verf.*

Regelgeving loopt altijd achter.

De ambitie kan daarom niet hoog genoeg zijn*.*

Het voorgestelde duurzaamheidsbeleid is niet concreet genoeg en niet ambitieus genoeg voor een goede en gezonde toekomst.

Het is ook nog niet af:

- Er ontbreken concrete doelstellingen voor de middellange termijn, de bijlage met planning kan daarvoor niet als vervanging dienen.
- De ambitie is veel te laag.
- Meerdere statements zijn achterhaald door de praktijk.

Zonder controleerbare doelstelling voor meerdere onderwerpen, geen echte ambitie: de gemeenteraad kan hiermee niet haar controlerende taken uitvoeren.

Enkele voorbeelden uit het voorgestelde duurzaamheidsbeleid

De doelstelling tot 2050 (als landelijk) is van het type "achteroverleunen". Er is namelijk geen tussendoelstelling, ook niet voor 2030.

"We volgen voor 2030 de landelijke doelstellingen. Voor elektriciteit wil dat zeggen dat er in 2030 70% van de opgewekte elektriciteit hernieuwbaar moet zijn."

Dat is geen doelstelling voor onze gemeente. Want kennelijk: "we kunnen in onze gemeente zelf weinig opwekken", zegt de nota.

Een *tussendoelstelling* zou kunnen zijn: "Hoeveel procent van het stroomverbruik in 2030:

- gaan we zelf opwekken,

- binnen de gemeente of onder eigen regie en met 100% lokaal eigenaarschap."

Biodiversiteit

“De exacte stand van zaken rondom biodiversiteit in onze gemeente is niet inzichtelijk”. Ga niet wachten totdat het voor de hele gemeente wel helder is.

De gemeente wil de biodiversiteit laten toenemen. Toename van biodiversiteit vereist een meetlat. En een vergunningseis. Helder en begrijpelijk voor iemand die iets wil. Daar zijn methoden voor.

Een concrete suggestie voor zo’n “meetlat”:

Voordat ergens de schop in gaat, of een vierkante meter wordt op een andere manier aangepast, kan wel vastgesteld worden hoe die vierkante meter na de bewerking qua biodiversteit er uit moet komen te zien. Met een toegenomen biodiversiteit.

Voor o.a. gebouwen, daken, nieuwbouw en renovaties, straten, groen, openbare en publieke ruimten. Overal, doch niet alleen, waar vergunningen en/of subsidies worden verstrekt.

“Haalbaar en betaalbaar” en lokaal eigendom

De zinsneden over 100% lokaal eigendom voor het opwekken van stroom zijn prima, maar bevatten geen concrete doelstelling en de consequenties voor vervolgstappen op korte termijn worden niet genoemd.

Het streven naar 100% lokaal eigendom is noodzakelijk om iedereen mee te kunnen laten doen.

“Zo onderzoeken we of rondom lokaal eigendom een extra stap gezet kan worden.” De ambitie moet zijn: “We gaan een extra stap zetten, want het is noodzakelijk om iedereen mee te kunnen laten doen.”

Lokaal eigendom van de bron (opwek) is noodzakelijk om regie te kunnen voeren over de prijsvorming voor bewoners. Die regie is nodig om een kostprijs+ model te kunnen hanteren waarbij de prijzen voor bewoners zo stabiel en zo betaalbaar mogelijk kunnen blijven. Voor de structuur van dat lokale eigendom zijn meerdere vormen mogelijk, met verschillende mogelijkheden en rollen voor de gemeente om dit van de grond te krijgen.

Over “Samen”, samen voor duurzaam, samenwerken

Samenwerking wordt op verschillende plekken genoemd, doch nergens concreet gemaakt.

Er wordt “onderzocht”. Er gaat zeker “gesproken worden met”.

Dat is geen beleid, soms nog niet eens een uitgewerkte visie.

Nuancering is wenselijk. Bijvoorbeeld: “We moeten en willen samenwerken. Elk bewonersinitiatief dat zich aanmeldt moet ondersteund worden, anders ebt het enthousiasme weg en werkt het demotiverend.”

Er zijn te veel onvolkomenheden en achterhaalde conclusies, o.a. op het terrein van:

- “….waar er weinig mogelijkheden zijn voor warmtenetten”: deze visie is door de praktijk achterhaald.
- Koppel eisen aan elke vergunning, qua energieneutraliteit (zelf opwek) en biodiversiteit (meer soorten).
- Landbouwgronden. De motie van november 2023 is achterhaald en overbodig. Er zijn al zonnepark installaties met dubbel gebruik en meer soortenrijkdom.
- De Transitievisie Warmte (TVW) en meerdere zinsnedes over de warmtetransitie zijn inmiddels achterhaald en het voorgestelde duurzaamheidsbeleid op het gebied van warmte kan niet als leidraad dienen.

Zo lang er geen update beschikbaar is, kan de gemeente eigenlijk geen enkele optie voor warmte uitsluiten. …. Zeker niet wanneer haar doelstellingen zo vaag zijn en op een relatief verre toekomst lijken gericht….

Zo staan er meerdere achterhaalde statements in het voorgestelde duurzaamheidsbeleid, bijvoorbeeld aangaande:

SMP. Hiervoor zijn in de praktijk al tijdelijke protocollen werkzaam in vele gemeenten en meerdere provincies. Hoeft geen financi-ele impact te hebben voor de gemeente.

Collectieve oplossingen. Wederom, gespikkeld bezit hoeft bij een degelijke aanpak geen belemmering te zijn. Verhuurders, inclusief woningcorporaties, hebben ook belang bij gezamenlijke voorzieningen.

Aquathermie onderzoek . We hebben hier geen inzicht kunnen krijgen in dit rapport. De conclusie “geen realistische optie”, is mogelijk al achterhaald door de praktijk.

Fossiele isolatie materialen kunnen wel uitgesloten worden. Er zijn voldoende natuurlijke isolatie materialen beschikbaar. Bovendien is daar extra rijkssubsidie (ISDE) voor beschikbaar.

Last but not least

We missen elke verwijzing naar energiepark Wells Meer, laat staan een ambitie….. Een grote kans om regie te kunnen voeren over de opgewekte stroom voor de bewoners van Mook en Middelaar (local4local en kostprijs+ model).

De kans om het aandeel in de daar opgewekte stroom te benutten in een energiebedrijf, in lokaal eigendom, betaalbaar voor bewoners. Voorbeelden om ons heen te over.

Waarvoor bent u bang?

Wat houdt u tegen om concreter, vollediger te zijn?